

Børnehuset Krogstenshaves pædagogiske læreplan

Under udarbejdelse, 2016

BØRNEHUSET
KROGSTENSHAVE

Indholdsfortegnelse til Læreplanen

- 1. Hvidovre Kommunes børnepolitik og læringsforståelse**
- 2. Børnehuset Krogstenshaves værdier og læringsforståelse**
- 3. De seks læreplanstemaer og mål for udvikling af børns læring**
 - 3.1. Alsidig personlig udvikling
 - 3.2. Sociale kompetencer
 - 3.3. Sproglig udvikling
 - 3.4. Krop og bevægelse
 - 3.5. Naturen og naturfænomener
 - 3.6. Kulturelle udtryksformer og værdier
- 4. Børnemiljø**
- 5. Overgange**
- 6. Digital dannelse**
- 7. Inklusion**
- 8. Evaluering**

1. Hvidovre Kommunes børne politik og læringsforståelse

Synet på børn og børns læring tager udgangspunkt i en forståelse af barnet som værende aktivt lærende. Barnet forstås som socialt kompetent med en medfødt evne til at kommunikere med omverdenen og til at indgå i sociale sammenhænge. Barnet tilegner sig viden, færdigheder og erfaringer gennem aktive handlinger og barnet medvirker dermed til egen identitetsdannelse og læring.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet afspejler dette læringssyn, ved at kommunikationen foregår ligeværdigt og anerkendende, og altid med et nysgerrigt fokus på, hvad der er barnets intention og behov. Selvdannelse, selvværd og læringslyst kommer af at deltage, bidrage og øve indflydelse i fællesskabet.

Leg er basal for barnets udvikling og egen meningsdannelse. Derfor foregår læreprocesserne i dagtilbuddet primært gennem deltagelse i sociale aktiviteter med legen som omdrejningspunkt.

Den lærende leg er karakteriseret ved at være meningsfuld for barnet, nyskabende, kreativ og præget af sociale interaktioner og variationer. Legen bliver i dette perspektiv også en dannelsesproces, som fremmer barnets alsidige udvikling, selvværd og selvstændighed.

Læringsprocesser i dagtilbud udspiller sig hovedsageligt i tre læringsrum:

- Pædagogiske planlagte tiltag og aktiviteter, hvor det pædagogiske personale arbejder bevidst og reflekteret med at sætte læringsprocesser i gang. Personalet går så at sige forrest.
- Spontane pædagogiske tiltag og aktiviteter, hvor læringsprocesserne inspireres af det, der er meningsfuldt lige nu. I disse læringsprocesser går børn og det pædagogiske personale billedligt talt ved siden af hinanden.
- Leg og samvær med børn og pædagogisk personale, hvor læringsprocesserne overvejende inspireres af børnekulturen, børnene og det de er mest optaget af med hinanden. Her går børnene forrest. Det pædagogiske personale har her en mere iagttagende rolle og træder til, hvis der er brug for støtte eller inspiration til børnenes leg.

I dagtilbuddene organiserer og strukturerer det pædagogiske personale de tre læringsrum ud fra en reflekteret pædagogfaglig viden om og forståelse af, hvordan børn trives, udvikles og lærer.

Der skabes inkluderende læringsmiljøer, der værdsætter børns forskelligheder og som giver alle børn mulighed for deltagelse, så også børn i udsatte positioner opnår samme muligheder for personlig udfoldelse og læring, som deres jævnaldrende.

Børn tilegner sig de læringsmuligheder, de møder i dagtilbud på deres egen måde. Ved at iagttage børnene kan det pædagogiske personale lære om og lade sig inspirere af børnenes forskellige interesser, erfaringer og forudsætninger, når der planlægges læringsprocesser og arrangeres læringsmiljøer.

Det pædagogiske personale er i løbende dialog med forældrene om, hvordan dagtilbud og forældre i fællesskab, kan understøtte barnets udvikling, trivsel og læring – med udgangspunkt i barnets ressourcer.

Hvidovre Kommunes børnepolitik, se link <http://www.hvidovre.dk/Politik/Politikker-og-strategier.aspx>

2. Børnehuset Krogstenshave værdier og læringsforståelse

I børnehuset Krogstenshave har vi et værdisæt, der danner basen for vores tilgang til det pædagogiske arbejde. Vi bestræber os på at skabe en hverdag, der bygger på tryghed, anerkendelse, engagement, åbenhed, omsorg og fordybelse.

Tryghed

Vi har valgt at have en ganske overordnet målsætning i institutionen, der lyder:

Her skal være trygt og rart for alle

Målet tager sit udspring i vores holdning til og viden om at tryghed og glæde er vigtige faktorer for trivsel og udvikling, og dermed også grundlaget for et godt læringsmiljø.

Målet gælder for både børn, personale, forældre, postbudet og alle andre, der træder ind af døren i Krogstenshave.

- Børn, der er trygge, tør mere, gør mere og lærer derigennem.
- Forældre skal føle sig trygge ved at aflevere deres børn, skal føle sig trygge ved at komme til personalet med bekymringer, anekdoter, smalltalk osv.
- Personalet skal være trygt ved at prøve nye projekter. Skal være trygt ved at tage eventuelle problemstillinger op. Der skal være plads til at træde ved siden af og lære af sine erfaringer.
- Alle der kommer i Krogstenshave, skal modtages smilende og imødekommende.

Anerkendelse

Anerkendelse er en meget bred værdi, der også rummer de øvrige værdier i vores læreplan. Den er i spil i vores hverdag via imødekommenhed, nysgerrig opmærksomhed på den enkelte og i vores måde at kommunikere på. Det fordrer at vi bruger vores

empatiske evner – sætter os i en andens sted, for bedre at kunne forstå vedkommende – og handler ud fra den forståelse.

At råbe eller skælde ud er ikke en anerkendende kommunikationsform. Det er muligt at korrigere og sætte grænser på en anerkendende måde, dvs. med respekt for barnets følelser og behov.

Engagement

Engagement betyder for os, at vi er optaget af, medlevende i og medansvarlige for at gøre Krogstenshave til et trygt og udviklende sted for børn og voksne.

Engagement kommer af, at man udviser glæde, interesse og en optagethed af det man er i gang med. Det er afgørende for at skabe en mere indholdsrig og meningsfyldt hverdag. Vi ser engagement som en positiv drivkraft, der har en afsmittende virkning på omgivelserne. Kort sagt; Engagerede voksne giver opmærksomme, nysgerrige og interesserede børn, som er grundlaget for at børn lærer.

Åbenhed

Åbenhed er for os det bedste udgangspunkt for dialog og evt. problemløsning. Åbenhed betyder at det er ok at sige sin mening eller sin opfattelse af tingene. Åbenhed betyder at en eventuel kritik tages til eftertanke og ikke bare afvises med paraderne oppe. Åbenhed betyder et højt informationsniveau og synliggørelse af de beslutninger, der træffes i huset. Åbenhed er med til at skabe vished om tingenes tilstand og dermed skabe tryghed for den enkelte. Åbenhed er vigtig i forhold til børnenes parathed overfor at modtage og navigere i hverdagens udfordringer.

Omsorg

Det er helt fundamentalt vigtigt at vi drager omsorg for børnene, der er i institutionen. Omsorg betyder at vi tager hensyn til barnets fysiske og psykiske tilstand. Omsorg handler ikke kun om at give knus og kram, varmt tøj og mad, det handler også om voksne der involverer sig. Vi ser alle vores børn som unikke individer, der skal anerkendes, ses, høres og forstås. Det er vores opgave at tolke børnenes måder at handle og kommunikere på, og forsøge at møde dem der hvor de er. Det er vores opgave at være opmærksomme og nærværende i relationen til det enkelte barn.

Fordybelse

Fordybelse er vigtig og værdifuld i en til tider hektisk hverdag. Børn tager tid om at lære nyt og skal ofte forholde sig til et tema med flere sanser før de rigtigt begriber det. Vores opgave er at tilrettelægge en hverdag, hvor børnene får mulighed for at opleve "flow", den særlige tilstand hvor man er så engageret, at tidsfornemmelsen forsvinder, og al opmærksomhed bliver samlet om en bestemt aktivitet.

"Når man fordyber sig i noget, sker der vidunderlige ting"- Gardner

Læringsforståelse

I Krogstenshave ser vi barnets læring som knyttet an til dannelse, udvikling og forandring. Det er en proces hvor barnet omformer og udvikler sin viden, sin forståelse og sine færdigheder. Barnet, den lærende, er aktiv i sin egen læreproces; er selv medskabere af sin egen læring i relationen til sin omverden; andre børn og voksne. Vores læringsforståelse bygger ligeledes på en opfattelse af, at hverdagslivet er udgangspunkt og omdrejningspunkt for barnets læring og at *alle* situationer er læresituationer.

Hvad er læring?

Med læring forstås, at barnet bevidst og ubevidst tilegner sig ny viden om sig selv og sin omverden, samt udvikler færdigheder/kompetencer.

Læring er en kompleks proces, der påvirkes af mange faktorer som f.eks. arv, miljø og motivation. Lege, oplevelser og aktiviteter vil altså indebære forskellig læring alt efter barnet.

Hvordan lærer børn?

Børn lærer i høj grad gennem leg. Legen er barnets mest betydningsfulde aktivitet i forhold til udvikling af selvstændighed og personlighed. Det er her barnet afprøver sig selv, udvikler fantasi og bearbejder tidligere erfaringer og oplevelser.

Børn lærer gennem hverdagssituationer, såsom bleskift, spisning, af og påklædning o. lign.

Børn lærer gennem spontane såvel som planlagte aktiviteter, såsom rytmik, højtlesning, ture, maleværksted m.m.

Børn lærer ved at indgå i sammenhænge med andre børn, jævnaldrende, yngre eller ældre.

Børn lærer af de voksnes eksempel, både de voksnes indbyrdes relationer og relationen barn-voksen. Børn lærer ved at imitere hinanden og de voksne.

De voksnes position i forhold til børns læreprocesser

Det er den voksnes rolle at:

- være observerende, reflekterende og aflæse børnenes signaler.
- Være bevidst om fællesskabets behov, samt det enkelte barns behov
- være bevidst om, hvor barnet er i sin udvikling og derudfra udfordre og stimulere det.
- tage udgangspunkt i barnets interesser og kompetencer og kombinere det med mål og aktiviteter.
- Kunne fange og følge børns nysgerrighed
- tage udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer ved tilrettelæggelse og udførelse af det pædagogiske arbejde.
- Gennem involvering at kunne være foran, efter eller ved siden af barnet, når barnet har brug for det.
- kunne veksle mellem barnets egen styring og den voksnes.
- arbejde mod at det enkelte barn føler sig som en værdifuld del af et fællesskab.
- sætte fokus på barnets ressourcer, hvorved barnet oplever succes i læreprocessen, øget motivation, trivsel og selvværd.

Læringsforståelse i forhold til børn i udsatte positioner

Alle børn er unikke og lærer på hver sin måde, hvilket betyder at vi i vores møde med børnene medtænker de store forskelle, der nødvendigvis er på børn og deres udvikling. Vi møder børn, der af den ene eller anden årsag er mere udfordrede end andre inden for forskellige områder, det være sig sprogligt, motorisk, socialt eller intellektuelt. Her kan en ekstraordinær indsats være påkrævet.

Som udgangspunkt opfatter vi læring i forhold til børn i udsatte positioner på samme måde som alle andre børn lærer på. Når der er tale om børn i udsatte positioner, er det dog vigtigt at pointere vigtigheden af, at give børnene den tid og det rum de skal have, for at tilegne sig færdigheder og komme videre i deres udvikling.

Børn i udsatte positioner vil eksempelvis have brug for længere tid til at lære noget nyt, da deres udvikling på den ene eller anden måde er forsinket eller adskiller sig fra de andre børns.

Børn kan betegnes som værende i en udsat position periodisk, akut eller permanent og i alle tilfælde vil der være et nært samarbejde mellem hjem og institution for bedst muligt at støtte op om barnet. I enkelte tilfælde vil eksterne samarbejdspartnere, såsom psykolog, logopæd, fysioterapeut eller sundhedsplejerske også blive involveret i samarbejdet.

3. De seks læreplanstemaer og mål for udvikling af børns læring

4. Børnemiljø

5. Overgange

Start i institutionen

Når nye børn starter i Børnehuset Krogstenshave, er det vores overordnede mål at gøre børn og forældre trygge ved de nye vilkår det er, at skulle starte i institutionen. Vi lægger vægt på at der er tid til at forældrene fortæller om barnet, for at give personalet de bedste forudsætninger for at kunne tage godt imod. Barnet skal vænne sig til, og blive tryk ved de nye omgivelser og de nye voksne. Vi vil indenfor de første uger afholde en opstartssamtale med forældre. Vi giver forældrene skemaet i forvejen, så de er bekendt med, hvad vi skal tale om.

Samarbejdet mellem hjem og institution starter som regel allerede inden barnets første dag i institutionen, for vi tilbyder gerne et besøg i institutionen inden opstart, dels til rundvisning, men også til en snak med det personale der skal modtage barnet. Her aftales nærmere om det praktiske i forbindelse med første dag og indkøringsperiode. Forældre eller anden kendt voksen for barnet, skal deltage med barnet i de første par dage i institutionen. Derudover rådes det at give barnet nogle lidt kortere dage i den første tid. Barnet vil have en primærvoksen, der varetager ansvaret for modtagelsen af Jer og jeres barn. Gradvist vil kontakten til barnet og forældrene bredes ud til det øvrige personale.

Ved opstart påbegyndes barnets mappe, hvor forældre og personale sætter billeder, tegninger, postkort og lignende ind. Denne mappe følger barnet gennem dets tid i institutionen, og når barnet engang forlader os, får det mappen med.

Alle tilbydes en samtale, efter de har været et år på stuen/afdelingen. Derudover afholdes samtaler efter behov, fra både forældre og personalet.

Interne overgange

I løbet af sin tid i Krogstenshave vil barnet opleve skift mellem to team da vi er en 0-6 års institution og børnene rykker fra vuggestue til børnehave, hvis de er startet her som små. Børnene rykker ikke nødvendigvis ved en given alder – f.eks. når de er 3 år – da vores struktur og aldersopdeling afhænger af hvor mange børnehave- og vuggestuebørn vi har på et givent tidspunkt. Vi ser dog altid på barnets relationer og modenhed i forbindelse med et skift, og ikke blot alder.

I tiden op til skiftet, går vi med barnet på besøg eller har fælles aktiviteter med den nye team og de nye voksne. Som integreret institution har vi desuden nogle faste traditioner og løbende aktiviteter hvor store og små mødes på tværs af deres stuer teams. Dermed har barnet et vist kendskab til det nye før skiftet, og det vil ikke føles helt så overvældende. Dog anbefaler vi lidt kortere dage for barnet i starten, hvis man som forælder har mulighed for det, da tempoet, støj og krav er større og det generelt kan være krævende for barnet at forholde sig til noget nyt.

Informationer, iagttagelser, mapper, evt. TRAS, Alle med, o.lign. følger med barnet fra vuggestue til børnehave. Vi tilbyder en samtale ved denne overgang, hvis der er mange der rykker samtidig, afholder vi et fælles infomøde.

Alle tilbydes en samtale, efter de har været et år på stuen/afdelingen. Derudover afholdes samtaler efter behov, fra både forældre og personalet.

Overgang til SFO/skole

Størstedelen af de børn, der går i Krogstenshave er tilknyttet distriktsskolen som er Risbjergskolen. Her udarbejdes der hvert år et årshjul for samarbejdet omkring de børn, der skal overleveres. Vi forsøger hvert år at lave de samme aftaler med de øvrige fritidsordninger/skoler, hvor vores børn har fået plads. Aftalerne er bl.a. skole/fritidsordningsbesøg, hvor børnene besøger det sted de skal flytte til. Børn fra Risbjerg skolens 0. klasse kommer på besøg i Krogstenshave og fortæller de kommende skolebørn om deres oplevelse af det at gå i skole. Der afholdes en "ryste-sammen-dag" for de kommende skolebørn med Børnehavehuset Brostykkevej og Willer, SFO personale og børnehaveklasseledere.

Op til skole indskrivning tilbydes forældre til kommende skolebørn en samtale, omhandlende skoleparathed og alt efter hvilken skole man er tilknyttet vil der tilbydes forældremøder/informationsmøder på skolerne og/eller fritidsordningerne. Personalet fra afleverende børnehaver afholder desuden overleveringsmøde ang. de kommende skolebørn med personale fra SFO og skole.

Uanset om det er ved skolestart eller pga f.eks. flytning at vi skal tage afsked med et barn, er det vigtigt for os at få sagt ordentligt farvel. Der knytter sig mange traditioner til vores afsked med de kommende skolebørn, som altid vil blive inviteret til en storslået dimmissionsfest i Krogstenshave.

Vi håber og tror, at alle børn, der forlader os gør det med en oplevelse af, at de har været værdifulde medskabere af fællesskabet og vil blive husket og savnet.

6. Digital dannelse

I Børnehuset Krogstenshave har vi indkøbt Ipads, til brug hos både personalet og børnene. Vi har som målsætning, at man dagligt gør brug af IT/digitale medier i forbindelsen med de pædagogiske aktiviteter. I som forældre, vil derfor i større grad se jeres børn eller personalet gøre brug af Ipads i dagligdagen.

Vi er ved få indarbejdet en digital kultur, og vi har to pædagoger ansat der er IT vejledere, som løbende deltager i kurser, for at blive inspireret til, hvordan vi hele tiden kan blive bedre til at indarbejde it i dagligdagen og vidensdele.

Når vi stiller ipads til rådighed for et barn er det lige nu voksen bestemt, det vil sige at man skal spørge en voksen og man må få en ipad. Men vi kunne godt tænke os at arbejde henimod en kultur, hvor ipads står til rådighed, ala puslespil og perleplader.

Når ipaden stilles til rådighed for børnene, er der altid et pædagogisk sigte med det, det kan være barnet har brug for en pause, det kan være et redskab til at skabe nogle sociale relationer i en gruppe, det kan være redskab til at undersøge ting på internettet i forbindelse med en pædagogisk aktivitet, det kan være i forbindelse med en samtale hvor barnets spor følges.

Derudover arbejder vi i perioder med ipad som foto, hvor børnene er med til at tage billeder og efterfølgende lave plancher.

I den daglige pædagogiske praksis ligger vi vægt på at have fokus på børnenes digitale dannelse. Derfor er det ikke kun det at bruge en ipad der er i fokus, men også det at klæde børnene på til den digitale verden de skal vokse op i.

7. Inklusion

Inklusion, set fra barnets perspektiv, er at barnet føler sig som en vigtig og betydningsfuld del af et meningsfyldt fællesskab, hvor det trives og udvikler sig.

Inklusion er en proces der skal eliminere og bevidstgøre de eksklusionsfaktorer der kan forekomme i barnets liv.

Således bliver inklusion et pædagogfagligt begreb, der fokuserer på udvikling og læring gennem alles aktive deltagelse og hvor børns forskellighed er en central læringsbetingelse.

Børnehuset Krogstenshave udgør et mini samfund hvor børn lærer gennem mødet med andre børn og voksne, der er forskellige fra dem selv. Vi oplever forskellighed som en ressource.

En inkluderende kultur er noget der konstant skal udvikles, opretholdes og er noget vi som ledelse, pædagoger og forældre skal tage ansvar for.

Børnene spejler sig i de voksne. Derfor er det altafgørende at vi som voksne er bevidste om og arbejder med en anerkendende tilgang til alle vi møder.

Den voksnes rolle er:

- At være bevidst om at eksklusion og inklusion er et begrebspar, der er hinandens forudsætninger
- At arbejde med modnarrativer til at eliminere eksklusionsfaktorer
- At skabe deltagelses muligheder for alle børn i meningsfyldte fællesskaber
- At tage ansvar for at vi positionerer og organiserer os i forhold til at være mest muligt involverende i forhold til børnegruppen
- At være nærværende og sætte rammer, som udvider barnets mulighed for deltagelse i fællesskabet
- At se barnets intentioner og italesætte barnets positive sider, og sprede disse ud i fællesskabet
- At være bevidst om at vi er hinandens vigtigste sparringspartnere. Derfor vil vi supervisere hinanden ud fra et analyseskema

8. Evaluering